

Lieve gemeente,

In deze dienst zullen drie gemeenteleden tot ambtsdrager bevestigd worden.

En twee van hen zullen ook belijdenis doen.

Als geloofsbelijdenis hebben zij gekozen voor een belijdenis die eigenlijk hoort bij de Advent, omdat in die woorden nl. het wachten en het uitzien naar centraal staat.

“Ik geloof dat wachten een eigen zin kan hebben” daar begint het mee.

De zin van verwachten en uitkijken naar.

Is dat ook niet de zin en de kern van geloven?

Dat je uitkijkt naar een betere wereld en dat je in het uitkijken daarna alvast aan de slag gaat door anders te gaan leven.

Is geloven immers niet hetzelfde als verlangen?

Verlangen naar een ander, een beter leven.

Een verlangen waarvan we niet weten waar het vandaan komt en waarvan we dan zeggen dat het door God in ons hart is gelegd.

En dat andere, dat betere leven wordt ook wel koninkrijk van God genoemd.

Een leven, een wereld waarin God koning is, waarin goedheid, liefde, trouw, medemenselijkheid en ga zo maar door de leidende principes zijn.

“Zijn woord wil deze wereld omgekeerd hebben we net gezongen.”

“dat lachen zullen zij die wenen”.

Het gedeelte uit de Bijbel dat we zopas gelezen hebben gaat hierover.

Weer zo'n dwarse uitspraak van Jezus: “Gelukkig jullie die arm zijn, want van jullie is het Koninkrijk van God.”

Hoezo gelukkig?

Als je arm bent, dan ben je helemaal niet gelukkig want dan heb je moeite genoeg om het hoofd boven water te houden.

Armoede is niet iets dat goed is voor een mens, maar dat bestreden kan worden en moet worden.

Want armoede is de uiteindelijke oorzaak van veel slechte dingen die er in de wereld gebeuren.

Het is meestal of bijna altijd het gevolg van onrechtvaardige verhoudingen en van structuren die alleen naar economische vooruitgang kijken.

Structuren van onderdrukking en uitbuiting en van onrecht en discriminatie.

Zo is dat bij ons in onze directe omgeving,

zo gaat het in de Derde Wereld,

zo was het in het Romeinse Rijk in de tijd van Lukas en Jezus

en zo ging het in heel de geschiedenis van Israël ver voor Jezus' tijd.

Hoewel er altijd mensen geweest zijn die wilden doen geloven dat God dit zo gewild heeft of dat het zelfs een straf van God was,

toch hebben er ook altijd profeten onophoudelijk tegen geprotesteerd.

Net zoals Jezus dat altijd gedaan heeft.

En de evangelist Lukas benadrukt dit wanneer hij later in zijn eigen gemeente te maken krijgt met de grote tegenstellingen tussen armen en rijken.

In de geest van Jezus kiest Lukas voor de armen en stelt hij kritische vragen aan de rijken.

Met dat in ons achterhoofd moeten we de vier zaligsprekingen en de vier waarschuwingen, de wee-uitspraken, die we gelezen hebben, begrijpen.

Ze zijn het begin van de Bergrede van Mattheus en hier in het evangelie van Lukas zijn ze het begin van de Veldrede, omdat Jezus hier niet de berg opgaat, maar juist naar beneden gaat, naar het veld.

De mensen tegen wie Jezus dit zegt, zijn er slecht aan toe.

Zij zijn ziek of gehandicapt, of worden gekweld door onreine geesten.

Wij zouden zeggen dat ze psychische en geestelijke problemen hebben. Dit soort mensen telde in die tijd zowel in de maatschappij als religieus niet mee.

Zij waren randfiguren, mensen in de marge.

En de evangelist heeft hier behalve de mensen daar en toen rondom Jezus ook de mensen in zijn eigen gemeente op het oog.

De mensen voor wie hij zijn evangelie, zijn blijde boodschap schreef. Mensen die vanwege hun armoede niet gezien werden.

In het Oude Testament worden zij “de gebogenen” genoemd.

Mensen die gebogen en gebukt gaan onder uitbuiting, onderdrukking, armoede en ziekte en die daarom gemedend worden.

Zo op het eerste gezicht is het lastig om ons in deze mensen te herkennen.

Wij hebben het doorgaans goed en materieel ontbreekt ons niet zo veel. Maar wanneer we wat beter kijken, naar onszelf en naar de mensen om ons heen, dan mankeert er bij ons ook wel het een en ander.

Hoeveel verdriet is er niet achter de voordeur.

Kinderen en ouders die niet meer samen kunnen.

Psychisch patiënten die het heel moeilijk hebben en vaak niet meer weten hoe het verder moet in hun leven.

Mensen die kinderen of andere geliefden hebben verloren en het gemis altijd voelen.

Anderen die ziek zijn en voor hun leven moeten vechten.

Het is geen materiele armoede, maar het is wel degelijk een tekort in ons leven.

Een tekort waar we last en verdriet van hebben en daardoor in zekere zin ook wel bij de armen horen.

En hoezo dan “zalig de armen”?

En daartegenover: wee de rijken.

Bij Lukas zijn die rijken de mensen die helemaal opgaan in geld, bezit en status.

Mensen die geen oog hebben voor hun medemensen en die zich niet bekommeren om God of gebod.

Tegen hen wordt gezegd: wacht maar, jullie weg is een doodlopende weg.

Als je genoeg hebt aan jezelf, je niet bekommert om een ander en als je in je leven tevreden bent met je geld en je status, dan heb je het daarmee ook gehad.

Dat moet dan maar voldoende zijn.

Maar zijn de armen beter af?

Hoezo dan?

Tegen hen wordt in ieder geval niet gezegd dat ze maar tevreden moeten zijn met hun situatie en dat zij later in de hemel wel hun loon zullen ontvangen en het beter zullen krijgen.

De kerk heeft dat in het verleden wel verkondigd.

Maar hier is dat niet te lezen.

Hier worden door deze zaligspreking de armen in het midden gezet.

Zij worden bemoedigd en anderen worden opgeroepen om ook dezelfde weg te gaan.

En wat is dan de weg van de armen?

Zij worden door Jezus erin bevestigd dat zij geloven in de droom van het Koninkrijk van God.

De maatschappij waarin God koning is en niet geld, rijkdom, eigenbelang en winstbejag.

Wanneer Jezus: Zalig de armen zegt, betekent dit dat zij op de goede weg zijn.

Al gaande zal die droom van die andere wereld van God werkelijkheid worden, juist omdat zij erin geloven.

Armen, hongerigen, verdrietigen en al die mensen die het op de een of andere manier moeilijk hebben, die worden niet zalig gesproken omdat ze het moeilijk hebben.

Integendeel.

Ze worden zalig genoemd omdat ze geloven dat die situatie kan veranderen en omdat ze hartstochtelijk verlangen en uitkijken naar een ander en beter leven.

Het besef van met lege handen te staan, maakt ons ontvankelijk voor het koninkrijk.

Het besef dat we alles gekregen hebben en dat we nu eenmaal ons leven en onszelf niet gemaakt hebben, maar dat het ons geschonken is.

Dat besef maakt dat we de waarde van ons leven gaan zien.

Het maakt dat we anders naar ons leven gaan kijken en het geeft een verdieping in ons bestaan.

We brengen ons op zo'n manier God te binnen omdat we geloven dat God het verlangen naar een beter en ander leven in ons hart heeft gelegd.

Door Henriette Roland Holst is dit als volgt beschreven:

*Dit ene weten wij en aan dit één
houden we ons vast in de donkere uren:
er is een woord, dat eeuwiglijk zal duren,
en wie 't verstaat, die is niet meer alleen.*

Amen